

ĐẤU TRANH CHỐNG CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN TRONG CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

TS. LÊ TRUNG KIÊN

TS. NGÔ XUÂN DƯƠNG

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Ngày tiếp nhận: 28/6/2025 Ngày bình duyệt: 20/7/2025 Ngày duyệt đăng: 25/8/2025

• **Tóm tắt:** *Đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân là nhiệm vụ vừa cơ bản, lâu dài, vừa quan trọng, thường xuyên của toàn Đảng và toàn dân. Trên cơ sở phân tích chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về những biểu hiện, tác hại và những biện pháp phòng, chống chủ nghĩa cá nhân, bài viết đề xuất một số giải pháp tiếp tục vận dụng tư tưởng này của Người vào đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân trong cán bộ, đảng viên thời gian tới.*

• **Từ khóa:** *Đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, cán bộ, đảng viên, tư tưởng Hồ Chí Minh*

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về chủ nghĩa cá nhân và đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh coi chủ nghĩa cá nhân là thứ giặc trong lòng, rất nguy hiểm. Trong tác phẩm *Sửa đổi lối làm việc* (1947), Người cho rằng: “Chủ nghĩa cá nhân là như một thứ vi trùng rất độc, do nó mà sinh ra các thứ bệnh rất nguy hiểm”¹, ảnh hưởng tới từng cá nhân và làm mất niềm tin của nhân dân đối với Đảng. Thậm chí, chủ nghĩa cá nhân là kẻ thù của chủ nghĩa xã hội, tác động đến sự tồn vong của chế độ và tiền đồ của Đảng. Trong tác phẩm *Đạo đức cách mạng*, Người coi chủ nghĩa cá nhân là một trong ba kẻ địch nguy hiểm của chủ nghĩa xã hội và khẳng định: “*thắng lợi của chủ nghĩa xã hội không thể tách rời thắng lợi của cuộc đấu tranh trừ bỏ chủ nghĩa cá nhân*”². Vì thế, trong các tác phẩm, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã hơn 70 lần sử dụng thuật ngữ “chủ nghĩa cá nhân” và 24 lần sử dụng thuật ngữ “cá nhân chủ nghĩa”.

Thứ nhất, tư tưởng Hồ Chí Minh về những biểu hiện và tác hại nghiêm trọng của chủ nghĩa cá nhân

Một là, chủ nghĩa cá nhân tuyệt đối hóa lợi ích cá nhân, tự tư, tự lợi, chỉ biết nghĩ cho riêng mình, lo vun vén cho bản thân và gia đình mình trước, chứ không muốn vì tập thể hay mọi người. Cho nên động cơ và mục đích của người cá nhân chủ nghĩa bao giờ cũng tuân theo nguyên tắc có lợi cho bản thân, “là mẹ đẻ ra tất cả mọi tính hư nết xấu như: lười biếng, suy bì, kiêu căng, kèn cựa, nhút nhát, lãng phí, tham ô, v.v.. Nó là kẻ thù hung ác của đạo đức cách mạng, của chủ nghĩa xã hội”³. Người nói: “Chủ nghĩa cá nhân, đặt lợi ích riêng của mình, của gia đình mình lên trên, lên trước lợi ích chung của dân tộc”⁴, “là việc gì cũng chỉ lo cho lợi ích riêng của mình, không quan tâm đến lợi ích chung của tập thể. “Miễn là mình béo, mặc thiên hạ gầy””⁵.

Những kẻ cá nhân chủ nghĩa sẵn sàng dùng mọi thủ đoạn, bất chấp cả đạo đức và luật pháp để thỏa mãn những nhu cầu, lợi ích

của mình. Chủ nghĩa cá nhân tôn thờ “cái tôi” coi nhẹ cái “chúng ta”, mặc cho cái chung vốn là cơ sở tồn tại của đời sống con người, xã hội loài người và cũng chính là cái gốc rễ thỏa mãn các nhu cầu phát triển cá nhân. Nếu cán bộ, đảng viên có biểu hiện chủ nghĩa cá nhân sẽ gây ra hậu quả nghiêm trọng, ảnh hưởng đến sự tồn vong của chế độ và kìm hãm sự phát triển của đất nước; làm cho nhân dân mất niềm tin vào đội ngũ cán bộ.

Hai là, biểu hiện tính ích kỷ, hẹp hòi, hiếu danh, bệnh công thần cách mạng, xem khinh quần chúng, tự kiêu, độc đoán, mệnh lệnh, tự mãn, tranh công, đổ lỗi, lừa dối, thực dụng, xa hoa; không quan tâm nghĩa vụ bản thân. Đây chính là nguyên nhân gây giảm sút hiệu suất trong công việc và lối sống, coi thường kỷ cương pháp luật trong xã hội. Vì thế, “Dần dần tinh thần đấu tranh và tính tích cực của họ bị kém sút, chí khí anh dũng và phẩm chất tốt đẹp của người cách mạng cũng kém sút; họ quên rằng tiêu chuẩn số một của người cách mạng là quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng”⁶.

Biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân rất phức tạp, sinh sôi như “cỏ dại”, như “giặc trong lòng”, nảy nở những thói hư, tật xấu ở con người. Người khẳng định: “Tư tưởng cộng sản với tư tưởng cá nhân ví như lúa với cỏ dại. Lúa phải chăm bón rất khó nhọc thì mới tốt được. Còn cỏ dại không cần chăm sóc cũng mọc lu bù. Tư tưởng cộng sản phải rèn luyện gian khổ mới có được. Còn tư tưởng cá nhân thì cũng như cỏ dại, sinh sôi, nảy nở rất dễ”⁷. Sự thiếu rèn luyện, tu dưỡng đạo đức hàng ngày là nguyên nhân khiến chủ nghĩa cá nhân dễ nảy sinh và phát triển trong mỗi con người, đặc biệt đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý.

Hồ Chí Minh cho rằng: “Chủ nghĩa cá nhân trái ngược với đạo đức cách mạng, nếu nó còn lại trong mình, dù là ít thôi, thì nó sẽ chờ dịp để phát triển, để che lấp đạo đức cách mạng, để ngăn trở ta một lòng một dạ đấu tranh cho sự nghiệp cách mạng”⁸. Do đó,

chủ nghĩa cá nhân là tác nhân tiêu cực dẫn đến sự thay đổi những giá trị của chuẩn mực đạo đức tốt đẹp.

Ba là, sợ khó, sợ khổ; tự do chủ nghĩa, đòi hưởng thụ, đãi ngộ, tham lam, “vô kỷ luật, vô tổ chức, tham địa vị, tham danh vọng, bê phái, tham ô, lãng phí, quan liêu”⁹. “Họ tham danh trục lợi, thích địa vị quyền hành. Họ tự cao tự đại, coi thường tập thể, xem khinh quần chúng, độc đoán, chuyên quyền. Họ xa rời quần chúng, xa rời thực tế, mắc bệnh quan liêu, mệnh lệnh. Họ không có tinh thần cố gắng vươn lên, không chịu học tập để tiến bộ”¹⁰. Từ đó, tạo ra sự phô trương, phóng đại, coi trọng hình thức, gây ra thất thoát và lãng phí tài sản của Nhà nước, của đồng bào. Chủ nghĩa cá nhân nảy sinh và phát triển sẽ làm “tha hóa” con người, “tha hóa” tổ chức. Chủ nghĩa cá nhân làm hủy hoại, làm suy đồi con người, cản trở xu thế phát triển. Chủ nghĩa cá nhân triệt tiêu động lực phát triển những mặt tích cực, tiến bộ của cá nhân trong xã hội, thậm chí “kìm hãm” sự phát triển của tổ chức, cộng đồng và xã hội. Do đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nêu rõ đạo đức cách mạng là trong bất cứ hoàn cảnh nào cũng phải kiên quyết đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân.

Thứ hai, những biện pháp chống chủ nghĩa cá nhân

Một là, mỗi cán bộ, đảng viên không ngừng tu dưỡng, rèn luyện bản thân. Theo Hồ Chí Minh, tu dưỡng bản thân, mà hơn thế là “tu dưỡng suốt đời” là phương thức tối ưu nhất để thấm nhuần đạo đức cách mạng; giữ vững bản lĩnh, nâng cao phẩm chất và trình độ chuyên môn. Đây là biện pháp hiệu quả dài lâu và có ý nghĩa bền vững đối với việc xây dựng đội ngũ cán bộ phụng sự cho chế độ và cho nhân dân. Chỉ có thể là tự học, tự phê, tự rèn mình thì mới đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của tổ chức đặt ra. Người nói: “Muốn gột rửa sạch những vết tích xấu xa của xã hội cũ, muốn rèn luyện đạo đức cách mạng, thì chúng ta phải ra sức học tập, tu dưỡng, tự cải

tạo để tiến bộ mãi”¹¹. Theo đó, nâng cao khả năng trau dồi phẩm chất là yêu cầu của cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân.

Trong tác phẩm *Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*, Người đã kết luận “Do cá nhân chủ nghĩa mà phạm nhiều sai lầm”, cho nên Người đã yêu cầu cán bộ, đảng viên cũng như tổ chức đảng phải nghiêm túc thực hiện cho hiệu quả thực tế. Người khẳng định: “Đảng ta phải ra sức tăng cường giáo dục toàn Đảng về lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, về đường lối, chính sách của Đảng, về nhiệm vụ và đạo đức của người đảng viên. Phải thực hành phê bình và tự phê bình nghiêm chỉnh trong Đảng. Phải hoan nghênh và khuyến khích quần chúng thật thà phê bình cán bộ, đảng viên. Chế độ sinh hoạt của chi bộ phải nghiêm túc. Kỷ luật của Đảng phải nghiêm minh. Công tác kiểm tra của Đảng phải chặt chẽ”¹².

Hai là, thực hành dân chủ rộng rãi trong tổ chức đảng và trong hệ thống chính trị. Cấp ủy và chính quyền cần “ra sức tăng cường giáo dục lý tưởng”, chú trọng sinh hoạt thực chất, phát triển chi bộ “4 tốt”, nghiêm túc đấu tranh tự phê bình và phê bình trong các cuộc sinh hoạt tổ chức để thiết thực chống chủ nghĩa cá nhân. Mỗi cán bộ, đảng viên hàng ngày phải tự kiểm điểm, tự phê bình, tự sửa chữa.

Ba là, khích lệ, động viên nhân dân tham gia kiểm soát, giám sát cán bộ, đảng viên thực thi nhiệm vụ. Theo Người: “Chúng ta phải biết rằng: lực lượng của dân chúng nhiều vô cùng. Kinh nghiệm trong nước và các nước tỏ cho chúng ta biết: có lực lượng dân chúng việc to tát mấy, khó khăn mấy làm cũng được. Không có, thì việc gì làm cũng không xong. Dân chúng biết giải quyết nhiều vấn đề một cách giản đơn, mau chóng, đầy đủ, mà những người tài giỏi, những đoàn thể to lớn, nghĩ mãi không ra”¹³. Có nhân dân giám sát sẽ ngăn chặn tình trạng suy thoái về đạo đức, lối sống, những tiêu cực, lãng phí, quan liêu của cán bộ, đảng viên.

Người đặt ra yêu cầu: “Mỗi cán bộ, đảng viên phải đặt lợi ích của cách mạng, của Đảng, của nhân dân lên trên hết, trước hết. Phải kiên quyết *quét sạch chủ nghĩa cá nhân, nâng cao đạo đức cách mạng*, bồi dưỡng tư tưởng tập thể, tinh thần đoàn kết, tính tổ chức và tính kỷ luật. Phải đi sâu đi sát thực tế, gần gũi quần chúng, thật sự tôn trọng và phát huy quyền làm chủ tập thể của nhân dân. Phải cố gắng học tập, rèn luyện, nâng cao trình độ hiểu biết để làm tốt mọi nhiệm vụ”¹⁴. Nâng cao ý thức của mỗi con người trong việc tu dưỡng, rèn luyện, trau dồi để phát triển toàn diện về “trí lực, tâm lực, thể lực” để tạo “nhân lực” chất lượng ngày càng cao.

2. Một số giải pháp đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân trong cán bộ, đảng viên thời gian tới

Nguy cơ “suy thoái về tư tưởng chính trị” lần đầu được nói đến tại Hội nghị giữa nhiệm kỳ khóa VII (01/1994) và được nhắc lại về biểu hiện của tình trạng này tại Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2) của Đảng. Với tinh thần “nhìn thẳng vào sự thật”, Đảng ta đã đánh giá thực trạng “suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống” ở các mức độ ngày càng nghiêm trọng; từ chỗ “có một bộ phận cán bộ, đảng viên” (Đại hội lần thứ X, 4/2006) đến chỗ “có một bộ phận không nhỏ” (Đại hội lần thứ XI, 01/2011) và thấy được rõ những biểu hiện trong hệ thống chính trị cho nên Hội nghị Trung ương 4 khóa XII đã thẳng thắn chỉ ra “27 biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, của suy thoái đạo đức trong giai đoạn hiện nay”. Hội nghị Trung ương 4 khóa XIII tiếp tục chỉ ra: “Một bộ phận cán bộ, đảng viên, trong đó có cả cán bộ lãnh đạo, quản lý... chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm, thiếu gương mẫu, phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí chiến đấu, đặc biệt là sa vào chủ nghĩa cá nhân, nói không đi đôi với làm, vi phạm kỷ luật Đảng, vi phạm pháp luật của Nhà nước”¹⁵. Quy định số 114-QĐ/TW ngày 11/7/2023 của Bộ Chính trị về *kiểm soát quyền lực và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác cán bộ*

nêu rõ hành vi tham nhũng, tiêu cực, gồm: lợi dụng chức vụ, quyền hạn (8 hành vi); chạy chức, chạy quyền (6 hành vi) và các tiêu cực khác (5 hành vi).

Như vậy, Đảng ta “không che giấu khuyết điểm”, mà thật sự thấy được tình trạng suy thoái ngày càng nghiêm trọng. Thậm chí, Đảng thấy rõ những biểu hiện và hiểm họa, nguy cơ đe dọa đến sự tồn vong của chế độ, đến tiền đồ của dân tộc Việt Nam; chỉ ra căn bệnh sâu xa từ sự suy thoái để đề ra biện pháp “trị tận gốc”, nhằm củng cố niềm tin để nhân dân đồng hành cùng Đảng trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

Trên cơ sở quán triệt, vận dụng và phát triển sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh, để nâng cao hiệu quả đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân trong cán bộ, đảng viên, thời gian tới, các ngành, các cấp cần thực hiện đồng bộ những giải pháp cơ bản sau:

Thứ nhất, giáo dục, bồi dưỡng về lý tưởng cách mạng trong thực thi chức trách; phát huy ý thức chính trị, tự giác rèn luyện, tu dưỡng đạo đức cách mạng của mỗi cán bộ, đảng viên. Đây là giải pháp nhằm thiết lập nền tảng tư tưởng, lý luận, kim chỉ nam cho hành động, tạo dựng cái nền, cái gốc cho toàn Đảng và với mỗi cán bộ, đảng viên. Giáo dục, bồi dưỡng là biện pháp căn bản, quan trọng trong xây dựng nhân cách, bồi đắp phẩm chất cho mỗi người. Để giáo dục lý tưởng, xây dựng phẩm chất đạo đức tốt đẹp phải giáo dục nâng cao nhận thức, giác ngộ về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, nâng cao hiểu biết về truyền thống dân tộc, đường lối, quan điểm của Đảng. Giáo dục nâng cao nhận thức về pháp luật, kỷ luật là cơ sở để xây dựng tình cảm cách mạng, ý thức trách nhiệm, giác ngộ về mục tiêu, lý tưởng của Đảng. Mỗi cán bộ, đảng viên thấm nhuần mục tiêu, lý tưởng của Đảng, nhận thức sâu đậm về chủ trương, đường lối đúng đắn và thấy được trách nhiệm đạo đức của bản thân trong việc phụng sự và phục vụ để mỗi việc làm hằng ngày ích nước, lợi dân là cách thức, biện pháp hiệu quả nhất. Mỗi người đề cao

tự giáo dục, rèn luyện, tu dưỡng và thực hành hằng ngày để ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống chính là sự vận dụng sáng tạo tinh thần và phương pháp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Cán bộ, đảng viên cũng phải tự rèn luyện đạo đức cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; luôn đặt lợi ích chung lên trên, lên trước, không thiên tư, thiên vị trong khi giải quyết công việc chung liên quan đến lợi ích của dân, của nước. Thấm nhuần và thực hành tốt Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị về *chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên giai đoạn mới*: yêu nước, tôn trọng nhân dân, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc; bản lĩnh, đổi mới, sáng tạo, hội nhập; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; đoàn kết, kỷ cương, tình thương, trách nhiệm; gương mẫu, khiêm tốn, tu dưỡng rèn luyện, học tập suốt đời¹⁶. Hay như định hướng của đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm nêu ra giải pháp chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ chủ chốt các cấp, “phải đáp ứng những tiêu chuẩn quan trọng: có bản lĩnh chính trị vững vàng; có đạo đức trong sáng, tinh thần trách nhiệm cao, thực sự gương mẫu, liêm chính, tận tụy phục vụ nhân dân, không vụ lợi cá nhân, không tham nhũng, tiêu cực; có tư duy đổi mới, sáng tạo; biết nắm bắt cơ hội, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung, không né tránh, trì trệ, thụ động trước những vấn đề mới phát sinh; có năng lực thực tiễn, khả năng lãnh đạo, quản lý”¹⁷.

Cán bộ, đảng viên phải tận tụy, đem hết ý chí, nghị lực và khả năng cống hiến cho sự nghiệp chung trên cương vị riêng của mình với năng suất, chất lượng và hiệu quả cao nhất. Hiệu quả công việc mới là thước đo ý thức trách nhiệm cá nhân của người cán bộ chứ không phải là chức vụ, cấp bậc. Cán bộ, đảng viên phải tận tâm, tận lực, tận tình phục vụ nhân dân, nhân dân có lợi ích thì cán bộ cũng có quyền lợi, nhân dân có niềm tin thì cán bộ có động lực để phấn đấu và cống hiến.

Thứ hai, phát huy dân chủ, nghiêm túc thực hành tự phê bình và phê bình, nâng cao kỷ luật công tác và pháp luật công vụ của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao dân chủ, nêu gương và chấp hành kỷ luật, ý thức giác ngộ trong đội ngũ cán bộ cách mạng. Ngày nay, việc ngăn chặn biểu hiện chủ nghĩa cá nhân, đẩy lùi biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” đòi hỏi “tính Đảng” và sự gương mẫu của người đứng đầu, của cấp ủy cho đến mỗi đảng viên, cán bộ trong sinh hoạt và đời sống theo phương châm như lãnh tụ Hồ Chí Minh đã nói: “đảng viên đi trước, làng nước theo sau”¹⁸.

Mỗi cán bộ, đảng viên không chỉ dừng ở nhận thức đầy đủ, mà phải có chuyển biến tích cực trong hành động hằng ngày để phát huy phong trào “người tốt, việc tốt”, có ý thức là chủ và làm chủ, có tinh thần cống hiến cho tập thể, có khả năng đấu tranh với những biểu hiện sai trái, lệch chuẩn; lên án, phê bình hiện tượng “thấy đúng không bảo vệ, thấy sai không đấu tranh”, “vô lo, vô nghĩ, vô làm”, “chỉ bàn lùi, không bàn làm”, tư tưởng “trung bình chủ nghĩa”, “đĩ hòa vi quý”...

Ban hành thiết chế, quy định có tính rắn đê, nghiêm trị đối với các hành vi tiêu cực, tham nhũng; hoàn thiện đồng bộ cơ chế để cán bộ, đảng viên trong hệ thống chính trị “không thể”, “không dám”, “không muốn” và “không cần” tham nhũng. Cán bộ, đảng viên cần thượng tôn pháp luật, thực hành kỷ cương, “đúng người, đúng việc”, “tròn vai, thuộc bài”, thậm chí phải phát huy dân chủ, xây dựng môi trường lao động có kỷ luật, có tinh thần và sẵn sàng tự phê bình và phê bình, nhưng theo đúng tư tưởng Hồ Chí Minh là “chống chủ nghĩa cá nhân nhưng không được giầy xéo lên lợi ích cá nhân”, phải tôn trọng con người, tạo điều kiện cho họ nâng cao đời sống vật chất và có những thu nhập chính đáng. Khuyến khích, khen thưởng cán bộ, đảng viên dám nghĩ, dám làm; biến ý tưởng thành hiện thực có lợi ích tập thể, tiết kiệm nguồn lực. Huy động mọi nguồn lực để chăm

lo đến lợi ích chính đáng và có chính sách tiền lương, chế độ ưu đãi về thu nhập của mỗi người. Đẩy mạnh công tác đấu tranh phòng, chống lối sống thực dụng, lên án lối sống hưởng thụ, sống gấp, lười nhác, tư tưởng vị kỷ, nói mà không làm, nói một đằng làm một nẻo; tinh thần đấu tranh quyết liệt, không nể nang, không né tránh. Nội dung đấu tranh, tự phê bình và phê bình trên cơ sở thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII và Quy định số 37-QĐ/TW ngày 25/10/2021 của Trung ương về *những điều đảng viên không được làm*.

Thứ ba, tăng cường công tác kiểm soát, kỷ luật trong Đảng và hệ thống chính trị. Gắn việc xây dựng, hoàn thiện thể chế bộ máy, thể chế pháp luật với thiết chế quản lý và cơ chế giám sát, kiểm tra của các cơ quan, đơn vị chức năng. Đặc biệt, trong bối cảnh toàn hệ thống chính trị thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 về *một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả*, đòi hỏi mỗi cán bộ, đảng viên phải có ý thức nhất quán, thấy được trách nhiệm chính trị và trách nhiệm đạo đức để thực thi nghiêm túc, quyết liệt về cuộc cách mạng này, thậm chí phải hy sinh cả lợi ích của một số tập thể và lợi ích cá nhân, nhưng vẫn bảo đảm công bằng, hợp lý để cho bộ máy mới thực sự tinh - gọn - mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Cần kiểm soát đề án, quy trình sắp xếp, điều động cán bộ, tránh tình trạng nhân cơ hội này để bỏ nhiệm, “lũng đoạn cán bộ”, “thanh trừng cán bộ”, “gây khó dễ”, tâm tư, “cánh hẩu”, “cục bộ địa phương”, “ngưng trệ công việc”, thất thoát tài sản công... nhằm hướng tới mục tiêu mở rộng không gian và khơi thông mọi nguồn lực cho sự phát triển phồn vinh, hùng cường.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ ra: “Các cấp ủy đảng phải tăng cường công tác *kiểm tra*. Vì kiểm tra có tác dụng thúc đẩy và giáo dục đảng viên và cán bộ làm tròn nhiệm vụ đối với Đảng, đối với Nhà nước, làm gương

mẫu tốt cho nhân dân. Do đó mà góp phần vào việc củng cố Đảng về tư tưởng, về tổ chức”¹⁹. Hoạt động kiểm tra nhằm sớm phát hiện sai lầm, vi phạm, yếu kém để kịp thời ngăn chặn, uốn nắn sửa chữa; kịp thời hướng dẫn, bồi dưỡng cho cán bộ, đảng viên phát huy ưu điểm, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ theo chức trách được giao. Công tác kiểm tra nhằm giúp cho mỗi tổ chức, cá nhân phát huy ưu điểm, chú không nhằm mục tiêu triệt hạ nhau, gây khó khăn, cản trở hoặc kiểm tra cho chiếu lệ, bao che cho việc làm sai trái, trục lợi.

Công tác kiểm tra, thanh tra theo đúng đường lối, pháp luật, bảo đảm nghiêm minh, minh bạch, đúng quy trình, đúng người đúng sai phạm. Thực hiện tốt giải pháp này sẽ góp phần giáo dục, răn đe đối với cán bộ, đảng viên, đấu tranh ngăn chặn với những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, góp phần xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Thứ tư, phát huy vai trò chủ động, tích cực và tự giác của nhân dân trong đấu tranh phòng, chống những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân trong đội ngũ cán bộ, đảng viên. Để thực hiện được điều này, Đảng và Nhà nước cần nâng cao nhận thức của nhân dân về bản chất, biểu hiện và thủ đoạn của chủ nghĩa cá nhân; đồng thời bồi dưỡng năng lực “miễn dịch” trước những cám dỗ vật chất, tiền bạc và các hành vi mua chuộc; cần tăng cường cơ chế để nhân dân tham gia đóng góp ý kiến, thể hiện chính kiến, nhất là trong việc “dân kiểm tra, dân giám sát”, qua đó bảo đảm sự minh bạch, trong sạch trong hoạt động của các cơ quan công quyền.

Các ngành, các cấp cần thực hiện đồng bộ các giải pháp về số hóa dữ liệu, phát triển hành chính số, tài sản số, công khai, minh bạch và đầy đủ thông tin, xây dựng nền công vụ thông minh để phục vụ nhân dân, qua đó nâng cao hiệu quả giám sát và phản biện xã hội trong đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân. Song song với đó, các

cơ quan phải chú trọng giáo dục văn hóa, đạo đức; phát huy và lan tỏa hệ giá trị con người Việt Nam trong môi trường xã hội, nhà trường và gia đình, nhằm xây dựng các thế hệ tương lai có nhân cách chân - thiện - mỹ. Đồng thời, Đảng và Nhà nước cần vận động nhân dân phát huy tinh thần tự giác, tích cực, chủ động trong việc phát hiện, tố giác những cán bộ, đảng viên có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; kịp thời cung cấp cho các cơ quan chức năng bằng chứng xác thực về các hành vi vi phạm pháp luật, những nhiễu, vụ lợi, lợi dụng chức vụ, quyền hạn để tham nhũng, tiêu cực.

Những chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân vẫn còn nguyên giá trị đối với sự nghiệp đổi mới đất nước hiện nay. Các cấp, các ngành cùng đội ngũ cán bộ, đảng viên cần tiếp tục nghiên cứu, vận dụng và phát triển sáng tạo những tư tưởng quý báu của Người, kiên quyết đẩy lùi chủ nghĩa cá nhân trong nội bộ, góp phần xây dựng Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị thực sự trong sạch, vững mạnh, đáp ứng yêu cầu của thời kỳ mới. ■

^{1,13} Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.5, tr.295, 335.

^{2, 6, 8, 11} Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Sđd, t.11, tr.609, 605, 602, 602.

^{3,5} Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Sđd, t.13, tr.90, 90.

^{4,9} Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Sđd, t.8, tr.156, 100.

⁷ Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Sđd, t.12, tr.222.

^{10, 12, 14, 18} Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Sđd, t.15, tr.547, 547, 547, 546.

¹⁵ Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.89.

¹⁶ Đảng Cộng sản Việt Nam (2024): *Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới*, <https://tulieuvankien.dangcongsan.vn/he-thong-van-ban/van-ban-cua-dang/quy-dinh-so-144-qdtw-ngay-0952024-cua-bo-chinh-tri-ve-chuan-muc-dao-duc-cach-mang-cua-can-bo-dang-vien-trong-giai-doan-moi>, truy cập ngày 28/2/2025.

¹⁷ Tô Lâm (2025): *Rạng rỡ Việt Nam*, https://tapchiconsan.org.vn/media-story/-/asset_publisher/V8hhp4dK31Gf/content/rang-ro-viet-nam, truy cập ngày 4/3/2025.

¹⁹ Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Sđd, t.14, tr.362.